

inspektør, som desuden skal have Ret til Medhjælp af undervisningskyndige Mænd, hvor mange siges der intet om, det kan være 2, 4, 6, 10, 20, 40, jeg ved ikke hvor mange, maatte en hel Række Skoleinspektører, som denne Undervisningsinspektør skal have under sig. Jeg formoder, at det ikke er Ministerens Mening just at paaføre os en hel Række Skoleinspektører ad den Vej, men sikker paa, at det ikke kan ske, kan man ikke være, hvis man vedtager denne Paragraf. Skulde man ind paa at give en saadan Mand Tilhyn med vort Skolevæsen, ser jeg ikke, at dette vilde kunne forsvares, medmindre man helt gik bort fra det nuværende Tilhyn, thi efter mit Skøn er der ikke nogen Mening i at have et dobbelt Tilhyn. Vi beholde det gamle fuldt ud, vi beholde vore Skolekommissioner, Sogneraad, Præsten, som sidder som Formand i Skolekommissionen, Provsten, Amtmanden og Biskoppen, og saa skulle vi oven i Købet have en Skoleinspektør med sine undervisningskyndige Mænd. Der bliver rigeligt med Tilhyn ved Skolen, men der er intet givet til Befolkningen selv, den faar ikke mere Medbestemmelsesret ved Ordningen af sit Skolevæsen, end den hidtil har haft. Naar man derpaa ser hen til, at Befolkningen ifølge § 9 endog saa skal miste noget af den Ret, den hidtil har haft, nemlig ved Besættelsen af Embederne, siger jeg, at dette Skolelovsforslag har en slem Stavant for saa vidt angaar hele Befolkningens Medbestemmelsesret ved Ordningen af Skolevæsenet. Hvis vi saa dette indført ved nærværende Lovforslag, ere vi komne yderligere ud i den Retning, at Befolkningen vil tabe Interessen for den Almue-skole, som dog skulde være saaledes indrettet, at deres Børn med Glæde kunde undervises deri og bringe Frugt med hjem derfra. Derfor er der et Punkt, som jeg meget vilde ønske, maatte blive taget med ved Behandlingen her af dette Lovforslag, og det er Punktet om en Udvidelse af den stedlige Skolekommission. Jeg tror, at, naar man vilde tage det Punkt med, naar man vilde lade Befolkningen i Kommunen selv vælge sin Skolekommission, i Stedet for, at Sogneraadet nu vælger to med Præsten som selvstevne Formand, naar man vilde lade Befolkningen selv vælge en Skolekommission, bestaaende af 5 til 7 Medlemmer efter Kommunens Størrelse — om Tallet kan man jo let blive enig, — vilde en saadan Skolekommission ikke alene være et udmærket Tilhyn for Skolen, men den vilde ogsaa være en udmærket Medhjælp for Læreren og Befolkningen og føre Skolen og Befolkningen indværende sammen i Arbejdet. Jeg for mit

Bedkommende har intet imod, at Præsten endog saa bliver selvstrevet Medlem af denne Skolekommission, naar den blot faar Lov til selv at vælge sin Formand. Jeg tror, at det i de allerfleste Tilfælde vil være heldigt, at Præsten er med, navnlig fordi han jo, saaledes som Forholdene ere, siden skal have de allerfleste af Børnene til Konfirmationsundervisning, saa at det derfor kunde være heldigt, at han mødte i Skolen for at blive kendt med Børnene, men ogsaa fordi det i Landkommunerne, og vel i de fleste Kommuner i det hele, vil være heldigt at have en Mand i Skolekommissionen, som kender andet Skolevæsen end netop Almue-skolen. Derimod vil jeg ikke anbefale, at Lærerne vælges ind i Skolekommissionen. For mig staar det saaledes, at den Mand, der skal undergives Tilhyn, ikke ogsaa skal være med i Tilhynet. Men den Bestemmelse, den højtærede Minister har foreslaaet, at Skolekommissionen og Kommunebestyrelsen i mange Tilfælde skal raadspørge Læreren eller at der i hvert Fald skal gives Læreren Vejledning til at afgive Erklæring i mange Tilfælde, finder jeg praktisk og rigtig. Naar jeg derfor nu taler om yderligere Bestemmelser i dette Skolelovsforslag og navnlig kommer til at tale om Bestemmelser, hvor Skolekommissionen tages med, vil jeg stadig gaa ud fra, at det er en saadan Skolekommission som den, jeg her har omtalt, vi have med at gøre, idet jeg haaber, at det høje Ting og den højtærede Minister virkelig vilde arbejde med til, at vi kunne faa en saadan mere udvidet Skolekommission indført, saa at Befolkningen i højere Grad selv kan komme til at arbejde med paa Skolens Udvikling her i Landet.

Den første Paragraf i Lovforslaget omhandler jo Undervisningspligten, og der er foretaget en Udvidelse, ikke nogen større Udvidelse, men dog en Udvidelse, haade i den ene og i den anden Ende, om jeg saa maa sige, haade for Begyndelsestiden og for Slutningstiden af Skoleundervisningen. Bestemmelsen om, at Barnet skal møde et halvt Aar før i Skolen, tror jeg ikke er nogen virkelig praktisk Bestemmelse, det vil i de fleste Tilfælde blot blive en Tvang paa Befolkningen. Nu har den højtærede Minister ganske vist lempet det derved, at den stedlige Bestyrelse kan give Beboerne Ret til at beholde Børnene hjemme i Winterhalvaaret; men alligevel tror jeg, at Bestemmelsen helst maa gaa ud. At Barnet kommer i Skole ved det fyldte 7de Aar, er i de allerfleste Tilfælde tidligt nok, naar man tager Hensyn til Barnets Modenhed. Men tager man Hensyn til Forholdene, saaledes som de i alt Fald ere paa Landet, lange Veje